

Etninės kultūros ugdymo geroji patirtis gerinanti mokinių mokymo(si) pasiekimus

Metodinė diena etninės kultūros ir etninę kultūrą į ugdymo procesą integruojantiems įvairių dalykų mokytojams „Mokinių pasiekimų gerinimas: etninės kultūros metodinės medžiagos panaudojimas“,

Ugdymo plėtotės centras, 2014 m. rugpjūčio 26 d.

Etninės kultūros ugdymo geroji patirtis

- ❖ Edukacinė, mokomoji-pažintinė aktyvi veikla - renginiai, šventės, žygiai, ekskursijos ir pan., įtraukiant mokyklos bendruomenę ir jos demografinės aplinkos klientus (seniūniją ir jos kuruojamus centrus, policijos įgaliotinius, visuomenines, nevyriausybinės organizacijas, kitas mokymo/ugdymo įstaigas ir pan.).
- ❖ Šeimos centre „Baltų šalelė“ sukurta naminė aplinka, paremta etnine kultūra - interjeras papuoštas menininkų darbais, kuriuos mato ugdytiniai ir Jų tėvai kasdieną. Vyksta į ekskursijas, užsiima aktyvia edukacija susijusia su etnine kultūra.
- ❖ Kauno Stepono Dariaus ir Stasio Girėno gimnazijos mokytojos Gitanos Nevulienės vadovaujami gimnazistai pastatė spektaklį „Neringa“ (pagal lietuvių liaudies sakmę ir Eduardo Mieželaičio to pačio pavadinimo kūrinį). Moksleiviai, naudodami teatrinės raiškos priemones, spektaklyje atskleidė sakmės siužetą, įvaizdžiui stiprinti pasirengė archeologinio stiliaus drabužius, pritaikė muzikinis foną (panaudojo kanklių muzika - koncertinių kanklių kūrinis).

Etninės kultūros ugdymo geroji patirtis

- ❖ Viešosios įstaigos Pranciškonų gimnazijos (Kretingos r.) penktokai, vadovaujami mokytojos Virginijos Rudavičienės, analizuoja lietuvių mitologiją, tyrinėja lietuvių liaudies pasakas. Dorinio ugdymo, moralės ir etikos principus, atsispindinčius pasakose, gretina su modernių laikų tekstais, kuria modernias pasakas, dalyvauja pasakų konkursuose, pristato respublikiniam konkursui „Kuriame pasakas“ savo darbus. Mokytojos Virginijos nuomone: „Sėkmė lydi tas mokyklas, kuriose kaip atskiras dalykas dėstoma etninė kultūra, nes ji tampa kompetencijų ir vertybinių nuostatų ugdymo ašimi“.
- ❖ Šalčininkų r. Turgelių Povilo Ksavero Bžostovskio vidurinės mokyklos pradinukams, vadovaujamiems mokytojos Ritos Falkevič, patinka praktiškai įgyvendinti savo idėjas rišant verbas. Tuo pačiu jie susipažįsta su verbų rišimo tradicijomis. Savo darbus mokiniai pardavinėja Bžostovskio mugėje.

Etninės kultūros ugdymo geroji patirtis

- ❖ Šilutės r. Juknaičių pagrindinėje mokykloje įgyvendinama Etnokultūrinio ugdymo programa. Direktorius pavaduotojos Rasos Gailiuvienės iniciatyva vykdoma „Etnokultūros diena“: kiekvieną mokslo metų pavasarį apibendrinanti etninės kultūros krypties įgyvendinimą per metus. Taip pat mokykloje įgyvendintas Comenius daugiašalių partnerysčių projektas su šešiomis Europos šalimis „Į žmogų per etnokultūrą“ (mokyklos direktorė Violeta Šimelionienė).
- ❖ Šilutės r. Švėkšnos „Saulės“ gimnazijoje muzikos mokytoja Vidilija Aidukienė penktos klasės mokinius sėkmingai įsitraukia į folklorinio ansamblio veiklą grojant lumzdeliu: „Mokinys pradėjo groti mokykline dūdele muzikos pamokų metu, iki tol jis skeptiškai žiūrėjo į liaudies kultūrą ir grojimą muzikos instrumentais. Metų bėgyje susidomėjo šia veikla ir pasiūlius groti lumzdeliu, puikiai įvaldė šį instrumentą“.

Etninės kultūros ugdymo geroji patirtis

- ❖ Šalčininkų r. Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijoje (lietuvių kalbos ir etninės kultūros mokytoja Laima Bandalevičė) vykdomi projektai mokinių mokymo(si) pasiekimams gerinti:
 - 6 klasėje „Linas - *dangiškas* augalas“: mokyklos muziejaus lankymas, tautosakos rinkimas, apibendrinimas,
 - 5 klasėje „Oželio šventė“: tautosakos rinkimas, žaidimų, smulkiosios tautosakos, dainų mokymasis ir dalyvavimas pačioje šventėje.
 - 5-10 klasėse Užgavėnių šventė: kaukių gaminimas, monologų, dainų mokymasis, liaudiško teatro elementai.
- ❖ Kauno tautinės kultūros centro organizuojama vaikų vasaros dienos poilsio stovykla „Vasara su tradicine lietuvių kultūra“ (Eglė Vindašienė) sulaukia išskirtinio mokyklinio amžiaus vaikų dėmesio.

Etninės kultūros ugdymo geroji patirtis

- ❖ Lietuvos nacionaliniame muziejuje parengta, nuolat papildoma ir vykdoma edukacinė programa „Pažinimas“. Programoje šiemet daugiau kaip 30 temų iš Lietuvos archeologijos, istorijos, etninės kultūros, kurios vaikams padeda atsakyti į daugelį tautos istorijos ir kultūros, pasaulio pažinimo klausimų.
- ❖ 2014 m. Lietuvos nacionaliniame muziejuje greta jau tradicija tapusių ketvirtadienio kultūros istorijos vakarų pradėti rengti Etninės kultūros vakarai. Kultūros vakarų ciklas skirtas vyresniųjų klasių moksleiviams, mokytojams, studentams ir visiems, besidomintiems lietuvių etnine kultūra. Mokslininkai, kultūros istorikai supažindins su XVIII-XIX amžių gyvensena: darbas, buitimi, papročiais, to meto kultūrine aplinka (Birutė Kazlauskienė).

Etninės kultūros ugdymo geroji patirtis

- ❖ VšĮ mokyklos „Menachemo namai“ patirtis: tautinių mažumų integravimas per teatrą - spektakliai lietuvių kalba žydų tradicinės kultūros tema, vasaros stovyklos ir lankymasis Lietuvos dvaruose (lietuvių kalbos ir teatro mokytoja Alina Grigelienė).
- ❖ Kauno „Šilo“ padinės mokyklos direktorės pavaduotojos Gražinos Kepežinskienės iniciatyva parengta etnokultūrinio ugdymo programa, kuria vadovaujasi ne vienos mokyklos etninės kultūros puoselėjai.
- ❖ Gražina Kepežinskienė ilgus metus vadovavo Kauno miesto etninės kultūros mokytojų metodinei veiklai. Jos iniciatyva sukurta Kauno miesto etninės kultūros mokytojų metodinio būrelio svetainė.

**Etninės kultūros ugdymo
gerosios patirties pavyzdžius
kviečiame siųsti**

Alei Vilutienei adresu ale.vilutiene@upc.smm.lt